2026/1946

19.8.2026.

TULKOJUMS

Nolīgums starp Eiropas Savienību un Džibutijas Republiku par Eiropas Savienības vadīto spēku statusu Džibutijas Republikā saistībā ar Eiropas Savienības jūras drošības operāciju kuģošanas brīvības aizsardzībai saistībā ar krīzi Sarkanajā jūrā (*EUNAVFOR ASPIDES*)

EIROPAS SAVIENĪBA,

no vienas puses, un

DŽIBUTIJAS REPUBLIKA, turpmāk "Džibutija" vai "uzņēmējvalsts",

no otras puses,

turpmāk kopā "puses",

PAUŽOT BAŽAS par to, ka pieaug pret tirdzniecības kuģiem un komerckuģiem vērsto uzbrukumu skaits, un uzsverot, cik svarīgi ir nodrošināt visu valstu kuģu kuģošanas tiesības un brīvības Sarkanajā jūrā, tostarp tirdzniecības kuģiem un komerckuģiem, kuri tranzītā šķērso Bābelmandeba šaurumu, saskaņā ar starptautiskajām tiesībām;

ŅEMOT VĒRĀ:

— Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 2624 (2022) un 2722 (2024),

— Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju, kas noslēgta Montegobejā 1982. gada 10. decembrī,

— Padomes Lēmumu (KĀDP) 2024/583 (2024. gada 8. februāris) par Eiropas Savienības jūras drošības operāciju kuģošanas brīvības aizsardzībai saistībā ar krīzi Sarkanajā jūrā (*EUNAVFOR ASPIDES*) [1],

— Džibutijas Republikas 2024. gada 12. marta vēstuli, kurā jo īpaši pausta piekrišana operācijas *EUNAVFOR ASPIDES* izvietošanai Džibutijā, lai saņemtu tai nepieciešamo atbalstu,

— to, ka šis nolīgums neietekmēs pušu tiesības un pienākumus, ko tām uzliek citi starptautiski nolīgumi un citi instrumenti, ar kuriem izveidotas starptautiskas tiesas un tribunāli, tostarp Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūti,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

1. pants

Darbības joma un definīcijas

1. Šis nolīgums attiecas uz Eiropas Savienības vadītiem spēkiem un to personālu.

2. Šis nolīgums ir spēkā tikai uzņēmējvalsts teritorijā, tostarp tās iekšējos ūdeņos, teritoriālajos ūdeņos un gaisa telpā.

[1] ES OV L, 2024/583, 12.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/583/oj.

3. Šajā nolīgumā:

a) "Eiropas Savienības vadītie spēki" vai "*EUNAVFOR*" ir Eiropas Savienības militārie štābi un operācijā iesaistītie attiecīgo valstu kontingenti, to kuģi, lidaparāti, ekipējums un transportlīdzekļi;

b) "operācija" ir Eiropas Savienības jūras drošības operācijas kuģošanas brīvības aizsardzībai saistībā ar krīzi Sarkanajā jūrā (*EUNAVFOR ASPIDES*), ko Eiropas Savienība izveidojusi ar Lēmumu (KĀDP) 2024/583, sagatavošana, izvēršana, izpilde un atbalsts tai;

c) "operācijas komandieris" ir operācijas komandieris;

d) "Eiropas Savienības spēku komandieris" ir komandieris teritorijā, kurā notiek militārās operācijas;

e) "Eiropas Savienības militārais štābs" ir militārie štābi un to elementi neatkarīgi no to atrašanās vietas, kas ir pakļauts Eiropas Savienības militāriem komandieriem, kuri nodrošina operācijas militāru vadību un kontroli;

f) "attiecīgo valstu kontingenti" ir vienības, kuģi un lidaparāti un elementi, kas pieder Eiropas Savienības dalībvalstīm un citām valstīm, kuras piedalās operācijā;

g) "*EUNAVFOR* personāls" ir uz *EUNAVFOR* norīkots civilais un militārais personāls, kā arī personāls, kas izvietots, sagatavojot operāciju, un personāls, kas operācijā veic kādas nosūtītājvalsts vai Eiropas Savienības iestādes uzdevumu; tas atrodas uzņēmējvalsts teritorijā un nav personāls, kas algots no vietējiem iedzīvotājiem, un personāls, ko nodarbina starptautiski komerciāli līgumslēdzēji;

h) "vietējais personāls" ir no uzņēmējvalsts valstspiederīgajiem vai tās pastāvīgajiem iedzīvotājiem veidots personāls;

i) "objekti" ir visas ēkas, telpas un zeme, kas ir vajadzīga *EUNAVFOR*, kā arī *EUNAVFOR* personāla izmitināšanai;

j) "nosūtītājvalsts" ir valsts, kas nodrošina *EUNAVFOR* ar savu kontingentu;

k) "ūdeņi" ir uzņēmējvalsts iekšējie ūdeņi un teritoriālie ūdeņi, un gaisa telpa virs šiem ūdeņiem;

l) "oficiāla sarakste" ir visa sarakste, kas attiecas uz operāciju un tās funkcijām.

2. pants

Vispārēji noteikumi

1. *EUNAVFOR*, kā arī *EUNAVFOR* personāls ievēro uzņēmējvalsts tiesību aktus un neveic nekādas darbības vai aktus, kas nav saderīgi ar operācijas mērķiem.

2. *EUNAVFOR* pirms tam un regulāri informē uzņēmējvalsts valdību par *EUNAVFOR* personāla locekļu skaitu, kas šķērso uzņēmējvalsts teritoriju vai kas tajā ir dislocēti, kā arī par kuģiem, lidaparātiem un vienībām, kas darbojas uzņēmējvalsts ūdeņos vai piestāj uzņēmējvalsts ostās.

3. Par visiem kādas trešās valsts, kas piedalās operācijā, valstspiederīgo izvietošanas vai apmeklējuma plāniem Džibutijā tiek ar verbālnotu iepriekš paziņots Džibutijai, lai saņemtu tās atļauju. Ja Džibutija piecpadsmit (15) dienu laikā pēc minētā paziņojuma saņemšanas nav iesniegusi rakstiskus iebildumus, tiek uzskatīts, ka attiecīgās trešās valsts valstspiederīgo izvietošanai vai apmeklējumam ir saņemta Džibutijas iestāžu klusējot dota atļauja.

3. pants

Identifikācija

1. *EUNAVFOR* personāla locekļiem, kas atrodas uzņēmējvalsts sauszemes teritorijā, vienmēr jānēsā līdzi pase vai militārā identitātes karte.

2. *EUNAVFOR* transportlīdzekļiem, lidaparātiem, kuģiem un citiem transportlīdzekļiem ir īpašas *EUNAVFOR* atšķirības zīmes vai reģistrācijas numuri, ko pirms tam dara zināmu attiecīgām uzņēmējvalsts iestādēm.

3. *EUNAVFOR* pie saviem objektiem, uz transportlīdzekļiem un citiem pārvietošanās līdzekļiem ir tiesības izkārt un uz tiem attēlot Eiropas Savienības karogu un lietot marķējumus, piemēram, zīmotnes, vienību nosaukumus un oficiālus simbolus. Uz *EUNAVFOR* personāla formastērpiem ir *EUNAVFOR* atšķirības zīme.

4. Saskaņā ar Eiropas Savienības spēku komandiera lēmumu pie *EUNAVFOR* objektiem, uz transportlīdzekļiem un citiem pārvietošanās līdzekļiem, kā arī uz formastērpiem var būt operācijā iesaistīto kontingentu valstu karogi vai zīmotnes.

4. pants

Robežšķērsošana un pārvietošanās uzņēmējvalsts teritorijā

1. *EUNAVFOR* personāla locekļi ierodas uzņēmējvalsts teritorijā tikai pēc tam, kad tie ir uzrādījuši derīgu pasi vai – ja tie ierodas pirmoreiz un izņemot kuģu un lidaparātu apkalpes – *EUNAVFOR* izdotu individuālu vai kolektīvu pārvietošanās pavēli. Ierodoties uzņēmējvalsts teritorijā, to atstājot, kā arī uzturoties tajā, uz tiem neattiecas imigrācijas kontroles un muitas kontrole. Uz *EUNAVFOR* kuģu un lidaparātu apkalpēm neattiecas noteikumi par vīzām.

2. Uz *EUNAVFOR* personāla locekļiem neattiecas noteikumi par ārvalstnieku reģistrāciju un uzraudzību, bet tie uzņēmējvalsts teritorijā negūst pastāvīgas uzturēšanās vai pastāvīgas dzīvesvietas tiesības.

3. Informācijas nolūkos uzņēmējvalstij iesniedz vispārēju sarakstu par *EUNAVFOR* aktīviem, ko ieved uzņēmējvalsts teritorijā.

Tiem ir īpaša *EUNAVFOR* atšķirības zīme. *EUNAVFOR* ir atbrīvoti no prasības uzrādīt citus muitas dokumentus, un uz tiem neattiecas nekādas pārbaudes.

4. *EUNAVFOR* personāla locekļi var vadīt motorizētus transportlīdzekļus, kuģus vai lidaparātus uzņēmējvalsts teritorijā, ja tiem ir derīgas valsts, starptautiskas vai militāras braukšanas tiesības, kuģa kapteiņa vai pilota apliecība, ko izdevusi kāda no nosūtītājvalstīm.

5. Operācijas vajadzībām uzņēmējvalsts piešķir *EUNAVFOR* un *EUNAVFOR* personālam tiesības brīvi pārvietoties un brīvi ceļot pa tās teritoriju, tostarp ūdeņos un gaisa telpā. Tiesībās brīvi pārvietoties uzņēmējvalsts teritoriālajos ūdeņos ietilpst arī apstāšanās un enkura izmešana.

6. Operācijas vajadzībām *EUNAVFOR* ūdeņos var palaist un piezemēt jebkādu lidaparātu vai militāru iekārtu vai iekāpt jebkādā lidaparātā vai militārā iekārtā.

7. Operācijas vajadzībām *EUNAVFOR* un to lietotie transportlīdzekļi var izmantot koplietojuma ceļus, tiltus, prāmjus, lidostas un ostas, nemaksājot nodokļus un līdzīgus maksājumus. *EUNAVFOR* nav atbrīvoti no finansiāliem maksājumiem par pakalpojumiem, ko tie saņem pēc to lūguma.

8. Džibutija atļauj *EUNAVFOR* piekļūt ārvalstu militārajiem objektiem Džibutijā un tos izmantot, lai tajos izvietotu ne vairāk kā desmit (10) personas.

EUNAVFOR ar verbālnotu paziņo Džibutijai par kontingentu, ko tā, nepārsniedzot pirmajā daļā minēto maksimālo skaitu, minētajos militārajos objektos ir izvietojusi uz 2026. gada 1. janvāri.

Gadījumā, ja rodas ārkārtas apstākļi, ko atzinusi Eiropas Savienība un Džibutija, un jo īpaši tad, ja operācijai nav komandkuģa, *EUNAVFOR* varētu paredzēt kādā no šiem militārajiem objektiem uz sešu (6) mēnešu laikposmu veikt pagaidu papildu izvietošanu divdesmit (20) personu sastāvā. Ārkārtas apstākļus un sīkāku informāciju par šo izvietošanas plānu Džibutijai paziņo ar verbālnotu, lai saņemtu tās atļauju. Ja piecpadsmit (15) dienu laikā pēc minētā paziņojuma saņemšanas Džibutija nav iesniegusi rakstiskus iebildumus, tiek uzskatīts, ka pagaidu papildu izvietošanai ir saņemta Džibutijas iestāžu klusējot dota atļauja. Tiklīdz ārkārtas apstākļi beidzas, kontingentu, kas izvietots ārvalstu militārajos objektos Džibutijā, samazina līdz ne vairāk kā desmit (10) personām.

5. pants

Privilēģijas un neaizskaramība, ko uzņēmējvalsts nodrošina *EUNAVFOR*

1. *EUNAVFOR* objekti, kuģi un lidaparāti ir neaizskarami. Uzņēmējvalsts pārstāvji var tajos ierasties ar Eiropas Savienības spēku komandiera piekrišanu.

2. *EUNAVFOR*, to īpašumi un aktīvi neatkarīgi no atrašanās vietas un valdītāja ir neaizskarami attiecībā uz tiesvedību jebkādā formā.

3. *EUNAVFOR* objekti, mēbeles un citi minētajos objektos esošie aktīvi, kā arī *EUNAVFOR* transportlīdzekļi ir neaizskarami attiecībā uz kratīšanu, rekvizīciju, apķīlāšanu vai arestu.

4. *EUNAVFOR* arhīvi un dokumenti vienmēr ir neaizskarami neatkarīgi no to atrašanās vietas.

5. *EUNAVFOR* oficiālā sarakste ir neaizskarama.

6. Uzņēmējvalsts ļauj ievest preces operācijas vajadzībām un atbrīvo tās no visām muitas nodevām, nodokļiem un līdzīgiem maksājumiem, izņemot maksu par glabāšanu, transportu un citiem sniegtiem pakalpojumiem.

7. Attiecībā uz operācijas vajadzībām pirktām un importētām precēm, sniegtiem pakalpojumiem un izmantotiem objektiem *EUNAVFOR* ir atbrīvoti no visām valsts, reģionu un pašvaldību nodevām, nodokļiem vai līdzīgiem maksājumiem.

EUNAVFOR nav atbrīvoti no nodevām, nodokļiem vai maksājumiem, ko iekasē par sniegtiem pakalpojumiem.

6. pants

Privilēģijas un neaizskaramība, ko uzņēmējvalsts nodrošina *EUNAVFOR* personālam

1. *EUNAVFOR* personālam nepiemēro nekāda veida arestu vai aizturēšanu. Ja uzņēmējvalsts policijas iestāde uz valsts ceļa konstatē pārkāpumu *in flagranti*, tai ir tiesības, ja pārkāpuma veicējs ir kaitējis uzņēmējvalsts valstspiederīgā fiziskai veselībai, viņu aizturēt, lai nodrošinātu viņa aizsardzību, līdz ierodas kompetentas *EUNAVFOR* iestādes.

2. *EUNAVFOR* personāla dokumenti, sarakste un īpašums ir neaizskarams, izņemot gadījumus, ja piemēro izpildes pasākumus, kas minēti 6. punktā.

3. *EUNAVFOR* personāls ir neaizskarams uzņēmējvalsts krimināla jai tiesvedībai.

Attiecīgā nosūtītājvalsts vai attiecīgā Eiropas Savienības iestāde var atcelt *EUNAVFOR* personāla neaizskaramību kriminālajai tiesvedībai. Atcelšana vienmēr jāformulē rakstiski.

4. *EUNAVFOR* personāls ir neaizskarams uzņēmējvalsts civilajai un administratīvajai tiesvedībai attiecībā uz visu teikto vai rakstīto, kā arī visām darbībām, kas veiktas, pildot oficiālos pienākumus.

Ja kādā uzņēmējvalsts tiesā ceļ civilprasību pret *EUNAVFOR* personāla locekli, par to tūlīt paziņo ES spēku komandierim un kompetentajai nosūtītājvalsts iestādei vai attiecīgajai Eiropas Savienības iestādei. Pirms tiesvedības sākuma Eiropas Savienības spēku komandieris un kompetenta nosūtītājvalsts iestāde vai attiecīgā Eiropas Savienības iestāde tiesai apliecina, vai attiecīgo aktu ir izdarījis *EUNAVFOR* personāla loceklis, pildot savus oficiālos pienākumus.

Ja akts ir izdarīts, pildot oficiālos pienākumus, tiesvedību nesāk un piemēro 15. pantu. Ja akts izdarīts, nepildot oficiālos pienākumus, tiesvedība var turpināties.

Uzņēmējvalsts pārliecinās, ka kompetentā tiesa atzīst Eiropas Savienības spēku komandiera un kompetentas nosūtītājvalsts iestādes vai attiecīgās Eiropas Savienības iestādes sniegtu apliecinājumu.

Ja tiesvedību sāk attiecīgais *EUNAVFOR* personāla loceklis, viņš zaudē neaizskaramību pret tiesvedību attiecībā uz visām pretprasībām, kas ir tieši saistītas ar galveno prasību.

5. *EUNAVFOR* personālam nav pienākuma liecināt.

6. Attiecīgajam *EUNAVFOR* personāla loceklim nevar piemērot izpildes pasākumus, izņemot gadījumus, ja pret viņu sāk civillietu, kas nav saistīta ar viņa oficiālajiem pienākumiem. Minētā *EUNAVFOR* personāla locekļa īpašumu, par ko Eiropas Savienības spēku komandieris apliecina, ka tas ir vajadzīgs viņa oficiāli veicamo pienākumu izpildei, nevar arestēt, izpildot tiesas spriedumu, lēmumu vai pavēli. Uz *EUNAVFOR* personālu civilā tiesvedībā neattiecas nekādi personas brīvības ierobežojumi vai kādi citi ierobežošanas pasākumi.

7. *EUNAVFOR* personāla neaizskaramība pret tiesvedību uzņēmējvalstī viņus neatbrīvo no attiecīgo nosūtītājvalstu tiesvedības.

8. *EUNAVFOR* personāls uzņēmējvalstī ir atbrīvots no jebkuras formas nodokļiem, ko atvelk no *EUNAVFOR* vai nosūtītājvalstu maksātās algas un ienākumiem, kā arī no ienākumiem, ko saņem ārpus uzņēmējvalsts.

9. Uzņēmējvalsts saskaņā ar tiesību aktiem, ko tā pieņem, ļauj *EUNAVFOR* personālam ievest preces personiskām vajadzībām un atbrīvo tās no visām muitas nodevām, nodokļiem un līdzīgiem maksājumiem, kas nav maksa par glabāšanu, transportu un līdzīgiem pakalpojumiem.

EUNAVFOR personāla locekļu bagāža ir atbrīvota no pārbaudēm, ja vien nav nopietnu iemeslu uzskatīt, ka tajā ir priekšmeti, kas nav domāti *EUNAVFOR* personāla locekļa personiskai lietošanai, vai priekšmeti, kuru imports vai eksports uzņēmējvalstī ir aizliegts ar tiesību aktiem vai uz kuriem attiecas tās karantīnas noteikumi. Šādas pārbaudes izdara vienīgi attiecīgā *EUNAVFOR* personāla locekļa vai *EUNAVFOR* pilnvarota pārstāvja klātbūtnē.

7. pants

Vietējais personāls

1. *EUNAVFOR* vietējo personālu veido tikai Džibutijas valstspiederīgie, izņemot ārkārtas gadījumus, kad Džibutija atļauj nodarbināt Džibutijā dzīvojošus ārvalstniekus.

2. Uz *EUNAVFOR* vietējo personālu neattiecas privilēģijas un neaizskaramība. Tomēr savu jurisdikciju pār personālu uzņēmējvalsts īsteno tā, lai lieki netraucētu operācijas darbības.

8. pants

Kriminālā tiesvedība

Nosūtītājvalsts kompetentas iestādes ir tiesīgas uzņēmējvalsts teritorijā, sadarbojoties ar tās kompetentām iestādēm, veikt visu krimināLo tiesvedību un īstenot disciplināras pilnvaras, kas tām ar nosūtītājvalsts tiesību aktiem uzticētas attiecībā uz visu *EUNAVFOR* personālu, kas ir pakļauts minētajiem nosūtītājvalsts tiesību aktiem.

9. pants

Formastērps un ieroči

1. Formastērpa valkāšanu nosaka Eiropas Savienības spēku komandiera pieņemti noteikumi.

2. Operācijas vajadzībām *EUNAVFOR* militārā personāla locekļi drīkst nēsāt vai pārvadāt ieročus un munīciju, ja to militārā vadība ar pavēli pilnvaro to darīt.

10. pants

Uzņēmējvalsts sniegts atbalsts un līgumu slēgšana

1. Uzņēmējvalsts, ja tai lūdz, piekrīt palīdzēt *EUNAVFOR* atrast piemērotus objektus.

2. Uzņēmējvalsts atbilstīgi saviem līdzekļiem un iespējām palīdz operācijas sagatavošanā, izvēršanā, veikšanā un sniedz tai atbalstu.

3. To, kādus tiesību aktus piemēro līgumiem, ko *EUNAVFOR* noslēguši uzņēmējvalstī, nosaka minētajos līgumos.

4. Katrā līgumā var paredzēt, ka strīdiem, kas rodas, to īstenojot, piemēro 15. panta 3. un 4. punktā minēto strīdu izšķiršanas procedūru.

5. Uzņēmējvalsts atvieglina to līgumu īstenošanu, ko *EUNAVFOR* un komerciālas vienības ir noslēgušas operācijas nolūkā.

11. pants

Objektu pārveidošana

Ar uzņēmējvalsts iepriekšēju piekrišanu *EUNAVFOR* ir tiesības būvēt vai pārveidot savus objektus atbilstīgi operatīvām vajadzībām.

12. pants

Mirušie *EUNAVFOR* personāla locekļi

1. Eiropas Savienības spēku komandieris ir tiesīgs uzņemties atbildību un veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai repatriētu ikvienu mirušu *EUNAVFOR* personāla locekli, kā arī viņa personisko īpašumu.

2. Mirušam *EUNAVFOR* loceklim neveic sekciju bez attiecīgas valsts piekrišanas un bez *EUNAVFOR* vai attiecīgās valsts pārstāvja klātbūtnes.

3. Uzņēmējvalsts sadarbojas ar *EUNAVFOR*, cik pilnīgi vien iespējams, lai pēc iespējas drīz repatriētu mirušus *EUNAVFOR* locekļus.

13. pants

EUNAVFOR drošība un militāra policija

1. Uzņēmējvalsts veic attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu *EUNAVFOR* un to personāla drošību un aizsardzību ārpus objektiem.

2. *EUNAVFOR* ir pilnvaras uzņēmējvalsts sauszemes teritorijā un tās ūdeņos veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai, sadarbojoties ar kompetentām uzņēmējvalsts iestādēm, aizsargātu *EUNAVFOR* objektus, kuģus un lidaparātus, kā arī kuģus, ko tie aizsargā, pret jebkādu ārēju uzbrukumu vai ielaušanos.

3. Eiropas Savienības spēku komandieris var izveidot militāras policijas vienību, lai uzturētu kārtību objektos.

4. Šā panta 3. punktā minētā militārās policijas vienība saziņā ar uzņēmējvalsts militāro policiju vai policiju un sadarbojoties ar to var ārpus objektiem veikt darbības, nodrošinot *EUNAVFOR* personāla kārtību un disciplīnu.

14. pants

Saziņa

1. *EUNAVFOR* var uzstādīt un izmantot radioraidītājus un uztvērējus, kā arī satelītu sistēmas. *EUNAVFOR* sadarbojas ar kompetentām uzņēmējvalsts iestādēm, lai izvairītos no konfliktiem, izmantojot attiecīgas frekvences. Uzņēmējvalsts saskaņā ar spēkā ar esošiem tiesību aktiem bez atlīdzības piešķir pieeju radiofrekvenču diapazonam.

2. *EUNAVFOR* ir tiesības uz neierobežotu saziņu, izmantojot radio, – tostarp satelītradio, pārvietojamu vai pārnēsājamu radio –, telefonu, telegrāfu, faksimilaparātu un citus līdzekļus, kā arī tiesības uzstādīt iekārtas, kas ir vajadzīgas, lai nodrošinātu saziņu objektos un starp objektiem, tostarp tiesības ievilkt kabeļus un pazemes līnijas operācijas vajadzībām.

3. *EUNAVFOR* objektos var veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai pārsūtītu pastu, kas adresēts *EUNAVFOR* vai to personālam vai ko sūta *EUNAVFOR* vai to personāls.

4. Par šā panta piemērošanas kārtību ir jāvienojas ar kompetentajām uzņēmējvalsts iestādēm.

15. pants

Prasības nāves, ievainojuma, kaitējuma vai zaudējuma gadījumā

1. Prasības par civiliedzīvotāju īpašuma vai valsts īpašuma bojājumiem vai zaudējumiem, kā arī prasības, ko ceļ personu nāves vai ievainojumu, kā arī *EUNAVFOR* īpašuma bojājumu vai zaudējumu gadījumā, izšķir, panākot izlīgumu.

2. Šā panta 1. punktā minētās prasības ar kompetentu uzņēmējvalsts iestāžu starpniecību pārsūta *EUNAVFOR*, ja ir runa par uzņēmējvalsts juridisku vai fizisku personu celtām prasībām, vai uz kompetentām uzņēmējvalsts iestādēm, ja ir runa par *EUNAVFOR* celtām prasībām.

3. Ja izlīgumu nevar panākt, prasību nosūta prasību komisijai, kas veidota no vienāda skaita *EUNAVFOR* un uzņēmējvalsts pārstāvju. Prasības nokārto, panākot vienošanos.

4. Ja izlīgumu nevar panākt prasību komisijā, piemēro šādus noteikumus:

a) prasības, kas nepārsniedz 80 000 EUR, uzņēmējvalsts un Eiropas Savienības pārstāvji atrisina ar diplomātiskiem līdzekļiem;

b) prasības, kas pārsniedz 80 000 EUR, nodod izskatīšanai šķīrējtiesas tribunālā, kura lēmumi ir saistoši.

5. Šā panta 4. punkta b) apakšpunktā minētā šķīrējtiesas tribunālā ir trīs šķīrējtiesneši, no kuriem vienu ieceļ uzņēmējvalsts, vienu – *EUNAVFOR* un par trešo kopīgi vienojas uzņēmējvalsts un *EUNAVFOR*. Ja viena puse divos mēnešos neieceļ šķīrējtiesnesi vai uzņēmējvalsts nevar vienoties ar *EUNAVFOR* par trešā šķīrējtiesneša iecelšanu, attiecīgo šķīrējtiesnesi ieceļ Džibutijas Augstākās tiesas priekšsēdētājs.

6. *EUNAVFOR* noslēdz administratīvu nolīgumu ar uzņēmējvalsts pārvaldes iestādēm, lai noteiktu prasību komisijas un tribunāla kompetences, kādu procedūru piemērot šajās struktūrās, un nosacījumus prasību celšanai.

16. pants

Koordinācija un domstarpības

1. Visas problēmas, kas rodas saistībā ar šā nolīguma piemērošanu, kopīgi izšķir *EUNAVFOR* pārstāvji un kompetentas uzņēmējvalsts iestādes.

2. Ja nav panākta vienprātība, domstarpības par šā nolīguma interpretāciju vai piemērošanu uzņēmējvalsts un Eiropas Savienības pārstāvji izšķir tikai ar diplomātiskiem līdzekļiem.

17. pants

Citi noteikumi

1. Vienmēr, kad šajā nolīgumā ir minētas *EUNAVFOR* un *EUNAVFOR* personāla privilēģijas, neaizskaramība un tiesības, uzņēmējvalsts valdība ir atbildīga par to īstenošanu un par to, lai attiecīgas uzņēmējvalsts vietējo pašvaldību iestādes tās ievērotu.

2. Nekas šajā nolīgumā nav paredzēts vai uzskatāms par tādu, kas liek atkāpties no jebkādām tiesībām, ko saskaņā ar citiem nolīgumiem var attiecināt uz Eiropas Savienības dalībvalsti vai jebkuru citu valsti, kas saskaņā ar citiem nolīgumiem dod ieguldījumu *EUNAVFOR*.

18. pants

Īstenošanas noteikumi

Lai īstenotu šo nolīgumu, par operatīviem, administratīviem un tehniskiem jautājumiem Eiropas Savienības spēku komandieris ar uzņēmējvalsts administratīvām iestādēm var slēgt īpašus nolīgumus.

19. pants

Stāšanās spēkā un izbeigšana

1. Šis nolīgums stājas spēkā tā parakstīšanas dienā un ir spēkā uz divpadsmit (12) mēnešu laikposmu, pēc kura beigām puses vienojas veikt sākotnējo izvērtējumu. Šo nolīgumu pagarina uz secīgiem viena gada laikposmiem, ja vien kāda no pusēm vismaz vienu mēnesi iepriekš nepaziņo otrai pusei par nolīguma izbeigšanu.

2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta, 4. panta 7. punktu, 5. panta 1, 2., 3., 6. un 7. punktu, 6. panta 1., 3., 4., 6., 8. un 9. punktu, 11. un 15. pantu uzskata par spēkā esošiem no dienas, kad izvietots pirmais *EUNAVFOR* personāla loceklis, ja šī diena bijusi pirms dienas, kad šis nolīgums stājies spēkā.

3. Šo nolīgumu var grozīt, pamatojoties uz pušu savstarpēju rakstisku vienošanos.

4. Šā nolīguma izbeigšana neietekmē tiesības vai pienākumus, kas rodas, īstenojot šo nolīgumu pirms tā izbeigšanas.

TO APLIECINOT, attiecīgi pilnvarotie ir parakstījuši šo nolīgumu.

Džibuti, divtūkstoš divdesmit sestā gada sešpadsmitajā jūlijā, divos oriģināleksemplāros franču valodā.

Eiropas Savienības vārdā –

.....

Džibutijas Republikas vārdā –

.....